

Żłobek Gminny

w Głuszycy

Plan pracy opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnej

ŻŁOBKA GMINNEGO W GŁUSZYCY

Spis treści

Podstawa prawna 3

Specyfikacja instytucji 3

Wstęp 4

I. Cele ogólne 5

II. Cele szczegółowe 6

Rozwój fizyczny i motoryczny 6

Rozwój emocjonalny i społeczny 6

Rozwój poznawczy i językowy 6

Współpraca z rodzicami i środowiskiem 7

Organizacja i jakość pracy placówki 7

III. Zakres działań opiekuńczo- wychowawczo- edukacyjnych 7

Charakterystyka działań opiekuńczych, wychowawczych i edukacyjnych 8

1. Wskazówki metodyczne dla personelu, sprzyjające rozwojowi u dzieci poczucia przynależności do grupy oraz zainteresowania innymi, przez organizowanie otoczenia tak, aby dzieci miały możliwość nawiązywania kontaktów z innymi osobami 9

2. Aktywności wspierające rozwój autonomii dzieci przez umożliwienie dzieciom podejmowania decyzji w sprawach ich dotyczących oraz zwiększanie samodzielności dzieci 12

3. Zadania personelu wspierające współpracę i komunikację dzieci w grupie 15

4. Celebrowanie świąt i innych ważnych wydarzeń 17

5. Wskazówki metodyczne dla personelu sprzyjające poznawaniu i doświadczaniu otaczającego świata przez dzieci 18

6. Wskazówki metodyczne dla personelu, wspierające u dzieci rozwój gotowości i umiejętności porozumiewania się, z uwzględnieniem mówienia do dzieci, aktywnego słuchania dzieci, wzbogacania słownictwa dzieci 21

7. Wskazówki metodyczne dla personelu, które wspierają rozwój fizyczny dzieci i angażują zmysły 24

8. Wskazówki metodyczne dla personelu oraz niezbędne warunki umożliwiające dzieciom: działania twórcze i dostęp do wytworów kultury, w których personale zachęca dzieci do: wyrażania twórczej ekspresji w różnych formach; wyrażania twórczej ekspresji przez umożliwienie dzieciom wykorzystywania różnorodnych materiałów; poznawania różnych wytworów kultury 28

IV. Formy i metody pracy z dziećmi w żłobku 31

V. Harmonogram dnia 34

VI. Ogólny rozkład materiału 37
VII. Współpraca z rodzicami 41
7.1. Codzienna komunikacja 41
7.2. Konsultacje indywidualne 41
7.3. Współpraca przy adaptacji dziecka 42
7.4. Angażowanie rodziców w życie żłobka 42
7.5. Wspólne działania na rzecz rozwoju dziecka 43
7.6. Przekazywanie dokumentacji i informacji rozwojowych 43
7.7. Wspieranie rodziców w kompetencjach wychowawczych 43
VIII. Organizacja pracy personelu 44
8.1. Stała kadra opiekuńcza 44
8.2. Planowanie i podział zadań 44
8.3. Obserwacja i dokumentacja 45
8.4. Szkolenia i doskonalenie zawodowe 45
8.5. System wsparcia i współpracy w zespole 46
8.6. Organizacja pracy w sytuacjach specjalnych 46
8.7. Cele organizacji pracy personelu 46
IX. Monitorowanie i ewaluacja Planu OWE 47
9.1. Cele monitorowania i ewaluacji 47
9.2. Formy monitorowania 47
9.3. Narzędzia ewaluacji 48
9.4. Procedura ewaluacji 49
9.5. Zasady monitorowania i ewaluacji 49
X. Postanowienia końcowe 50

Podstawa prawna

Plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny żłobka opracowano na podstawie obowiązujących przepisów prawa, w szczególności:

Ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 lipca 2014 r. w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych, jakie musi spełniać lokal, w którym ma być prowadzony żłobek lub klub dziecięcy

Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2011 r. w sprawie zakresu programowego szkolenia dla opiekunów w żłobku lub klubie dziecięcym oraz ramowego programu zajęć opiekuńczo-wychowawczych i edukacyjnych

Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 grudnia 2024 r. w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3

Statutu żłobka oraz regulaminów placówki określające szczegółową organizację i zakres realizacji zadań opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnych.

Konwencja Praw Dziecka

Specyfikacja instytucji

Specyfikacja Żłobka Gminnego w Głuszycy

1. **Nazwa Instytucji:** Żłobek Gminny w Głuszycy
   a. Organ prowadzący: Gmina Głuszyca
   b. Nr wpisu do rejestru: 10115/Z

2. **Lokalizacja:**
   a. Adres: ul. Grunwaldzka 37, 58-340 Głuszyca
   b. Bliskość terenów zielonych: plac zabaw

3. **Struktura i zasoby:**
   a. Liczba miejsc: 45 dzieci
   b. Grupy wiekowe: dwie grupy wiekowe
   c. ilość pomieszczeń przeznaczonych dla dzieci: 9
   d. ilość opiekunek: 6
   e. ilość salowych: 3

4. **Kierownictwo i kontakt:**
   a. Dyrektor: Kamila Stawinoga
   b. Osoby kontaktowe: Karolina Żółtańska, referent ds. żywienia
   Telefon kontaktowy: 605 616 005
   E-mail: zlobek@gluszyca.pl

5. **Bezpieczeństwo i dostosowanie do potrzeb dzieci – Żłobek Gminny w Głuszycy**
   a. **Dostosowanie obiektu**

      Żłobek Gminny w Głuszycy jest częściowo dostosowany do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami. Szczegółowe informacje zawiera Raport dostępności dostępny na stronie: https://www.bip.zlobekgluszyca.pl/raporty-dostepnosci/31

   b. **Monitoring i systemy bezpieczeństwa**

      Obecnie brak jest publicznie potwierdzonych danych o kompleksowym systemie monitoringu CCTV wewnątrz budynku żłobka.

6. **Dostęp do specjalistów:**

   Placówka będzie monitorować zapotrzebowanie na wsparcie specjalistyczne (terapeutyczne, diagnostyczne) poprzez obserwacje i dokumentację rozwojową, a także konsultacje z rodzicami, by w przyszłości dostosować ofertę do potrzeb dzieci i rodzin. W razie konieczności rodzice mogą skorzystać z darmowej pomocy w Powiatowej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Walimiu. W Żłobku zatrudniona jest pielęgniarka.

Wstęp

Plan pracy opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnej w żłobku realizowany jest w oparciu o obowiązujące przepisy prawa dotyczące funkcjonowania instytucji opieki nad dziećmi do lat trzech oraz wewnętrzne regulaminy placówki. Działania podejmowane w ramach planu mają na celu wspieranie wszechstronnego rozwoju dziecka – fizycznego, emocjonalnego, społecznego i poznawczego – z uwzględnieniem jego indywidualnych potrzeb, możliwości i tempa rozwoju. Praca opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjna opiera się na metodach aktywizujących, sprzyjających samodzielności, kreatywności oraz budowaniu pozytywnych relacji z otoczeniem.

Żłobek zapewnia dzieciom bezpieczne i przyjazne środowisko, które sprzyja poczuciu akceptacji, bezpieczeństwa i zaufania, stanowiąc podstawę do prawidłowego rozwoju emocjonalnego. Kluczowym elementem działań placówki jest współpraca z rodzicami i opiekunami prawnymi, oparta na partnerstwie, wzajemnym szacunku oraz wspólnej odpowiedzialności za dobro dziecka. Treści wychowawczo-edukacyjne są dostosowane do wieku dzieci, rytmu dnia, pór roku, tradycji, świąt oraz ważnych wydarzeń z życia żłobka i środowiska lokalnego.

Kadra żłobka systematycznie doskonali swoje kompetencje zawodowe, dbając o podnoszenie jakości pracy oraz dostosowywanie metod i form oddziaływań do aktualnych potrzeb dzieci. Plan pracy uwzględnia indywidualizację podejścia do każdego dziecka, w tym wspieranie dzieci wymagających szczególnej troski i pomocy. Realizacja założeń planu odbywa się w atmosferze życzliwości, empatii i wzajemnego szacunku, co sprzyja harmonijnemu rozwojowi najmłodszych oraz budowaniu pozytywnych postaw społecznych. Ewaluacja działań prowadzona jest systematycznie, w celu podnoszenia jakości pracy opiekuńczo-wychowawczej i edukacyjnej żłobka.

I. Cele ogólne

Cele ogólne

1. Zapewnienie dzieciom w wieku do lat trzech opieki, wychowania i edukacji zgodnie z ich indywidualnymi potrzebami oraz możliwościami rozwojowymi, z uwzględnieniem przepisów mówiących, że opieka w żłobku powinna realizować funkcje opiekuńczą, wychowawczą i edukacyjną.

2. Stworzenie w żłobku środowiska sprzyjającego bezpieczeństwu, akceptacji, wspieraniu samodzielności dziecka, a także budowaniu pozytywnych relacji społecznych i emocjonalnych.

3. Współpraca z rodzicami/opiekunami prawnymi dzieci jako partnerami w procesie wychowania i edukacji, uwzględniając ich prawo i obowiązek współdziałania.

4. Ciągłe doskonalenie pracy opiekuńczo-wychowawczej oraz edukacyjnej poprzez stosowanie metod aktywizujących, respektujących prawa i potrzeby dziecka, i poprzez monitoring i ewaluację działań.

5. Uwzględnienie wymagań jakościowych wynikających z przepisów - w tym standardów opieki nad dziećmi do lat 3, które kładą nacisk m.in. na rozwój fizyczny, psychiczny, poznawczy i społeczny dziecka.

II. Cele szczegółowe

Cele szczegółowe

ROZWÓJ FIZYCZNY I MOTORYCZNY

- Stymulowanie rozwoju motoryki dużej (np. zabawy ruchowe, spacery, ćwiczenia w sali i na zewnątrz) oraz motoryki małej (zabawy manipulacyjne, rysowanie, układanie klocków).
- Kształtowanie zdrowych nawyków higienicznych i żywieniowych (np. mycie rąk, samodzielne sięganie po napój, spożywanie posiłków w atmosferze spokoju).
- Zapewnienie warunków do swobodnej i bezpiecznej aktywności fizycznej dzieci oraz odpowiedniej przestrzeni i wyposażenia zgodnie z wymogami lokalowymi i sanitarnymi dla żłobków.

ROZWÓJ EMOCJONALNY I SPOŁECZNY

- Wspieranie budowania poczucia bezpieczeństwa, akceptacji i zaufania w relacjach z opiekunami oraz rówieśnikami.
- Rozwijanie umiejętności wyrażania i rozpoznawania emocji: radości, smutku, złości w formach dostosowanych do wieku dziecka.
- Kształtowanie postaw prospołecznych: dzielenie się zabawkami, współpraca w grupie, respektowanie innych dzieci i dorosłych.

ROZWÓJ POZNAWCZY I JĘZYKOWY

- Stymulowanie ciekawości poznawczej na zasadzie zabawy: obserwacje przyrodnicze, eksperymenty dostosowane do wieku, zabawy sensoryczne.
- Rozwijanie zasobu słownictwa i komunikacji werbalnej oraz niewerbalnej: rozmowy z dziećmi, opowiadanie bajek, śpiewanie piosenek, rymowanki.

- Wprowadzenie elementów wczesnej edukacji przyrodniczej, matematycznej i artystycznej w formie zabaw i aktywności dostosowanych do dziecka.

WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI I ŚRODOWISKIEM

- Regularne informowanie rodziców/opiekunów o postępach dziecka i podejmowanych działaniach wychowawczo-edukacyjnych.
- Organizowanie wspólnych działań placówki i rodziców: warsztaty, spotkania tematyczne, dni otwarte, działania integracyjne.
- Uwzględnianie tradycji lokalnej, pór roku i świąt w pracy z dziećmi oraz współpraca ze środowiskiem lokalnym – tak, aby dziecko czuło swoją przynależność do społeczności.

ORGANIZACJA I JAKOŚĆ PRACY PLACÓWKI

- Zapewnienie opiekunom warunków i możliwości doskonalenia zawodowego, uczestnictwa w szkoleniach zgodnych z przepisami.
- Systematyczne monitorowanie i ewaluacja działań żłobka: analiza osiąganych efektów, identyfikacja potrzeb i modyfikacja działań w oparciu o wyniki.
- Dbanie o przestrzeń fizyczną, wyposażenie, bezpieczeństwo i higienę w placówce w zgodzie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi żłobków.

III. Zakres działań opiekuńczo- wychowawczo-edukacyjnych

Zakres działań opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnych określa ogólne ramy pracy żłobka w obszarze opieki nad dziećmi, wspierania ich rozwoju oraz kształtowania kompetencji społecznych, emocjonalnych i poznawczych. W tym punkcie przedstawione są wytyczne dla personelu dotyczące organizowania codziennych zajęć, kontaktu z dziećmi, stosowania metod aktywizujących oraz budowania bezpiecznego i przyjaznego środowiska. Zamieszczenie wskazówek dla opiekunów ma na celu zapewnienie spójności działań wychowawczych i edukacyjnych, ułatwienie

indywidualizacji podejścia do każdego dziecka oraz wspieranie efektywnej współpracy z rodzicami i całym zespołem pedagogicznym.

CHARAKTERYSTYKA DZIAŁAŃ OPIEKUŃCZYCH, WYCHOWAWCZYCH I EDUKACYJNYCH

Działania opiekuńcze

- zapewnianie bezpieczeństwa fizycznego i emocjonalnego,
- dbanie o higienę, czystość i komfort dziecka,
- reagowanie na potrzeby dziecka zgodnie z zasadą responsywnej opieki,
- wspieranie samodzielności w jedzeniu, myciu rąk, ubieraniu, korzystaniu z toalety/nocnika,
- tworzenie przewidywalnego rytmu dnia.

Działania wychowawcze

- modelowanie pozytywnych zachowań,
- wspieranie umiejętności społecznych (dzielenie się, komunikacja, proszenie o pomoc),
- rozwijanie samokontroli i radzenia sobie z emocjami,
- nauka zasad bezpieczeństwa i współdziałania w grupie.

Działania edukacyjne

Wspierają rozwój:

- językowy (piosenki, wierszyki, rozmowy, książeczki),
- poznawczy (eksperymenty, manipulacje, zabawy badawcze),
- motoryczny (ruch, zabawy konstrukcyjne, sensoryczne),
- emocjonalno-społeczny (zabawy integracyjne, zabawy w role),
- muzyczno-rytmiczny (taniec, instrumenty, rytmika),

- plastyczny i kreatywny.

1. WSKAZÓWKI METODYCZNE DLA PERSONELU, SPRZYJAJĄCE ROZWOJOWI U DZIECI POCZUCIA PRZYNALEŻNOŚCI DO GRUPY ORAZ ZAINTERESOWANIA INNYMI, PRZEZ ORGANIZOWANIE OTOCZENIA TAK, ABY DZIECI MIAŁY MOŻLIWOŚĆ NAWIĄZYWANIA KONTAKTÓW Z INNYMI OSOBAMI

🎯 CEL OGÓLNY

Stworzenie takiego środowiska w żłobku, które sprzyja:

- budowaniu przez dzieci poczucia bezpieczeństwa i przynależności do grupy,
- rozwijaniu zainteresowania innymi osobami,
- uczeniu się współdziałania i empatii,
- nabywaniu doświadczeń społecznych poprzez codzienne interakcje i wspólne działania.

👶 GRUPA MŁODSZA (0–18 miesięcy)

👩‍🍼 Opiekunki dziecięce

Organizacja otoczenia i działań:

- **Strefa bliskości i obserwacji** – miękkie dywaniki, niskie półki z zabawkami, miejsce do wspólnego raczkowania i siedzenia obok siebie; sprzyja zauważaniu obecności innych dzieci.
- **Codzienne rytuały grupowe** – wspólne powitania, krótkie zabawy paluszkowe, piosenki rytmiczne z powtarzającymi się imionami lub dźwiękami, które pomagają w rozpoznawaniu grupy.
- **Zachęcanie do kontaktu** – pomoc w dostrzeganiu i reagowaniu na zachowania innych dzieci („Zobacz, Ola podała klocka”), wspólne oglądanie książeczek obrazkowych.
- **Modelowanie pozytywnych zachowań społecznych** – spokojne rozwiązywanie konfliktów, wspólne dzielenie się zabawkami, używanie prostych komunikatów emocjonalnych („Poczekaj chwilkę, teraz bawi się Kuba”).

- **Stała obecność emocjonalna i wsparcie** – zapewnianie dzieciom bliskości, spokoju i konsekwentnych reakcji dorosłych – podstawa do budowania zaufania i otwartości wobec innych.

Materiały i przestrzeń:

- Niskie półki z zabawkami, do których dziecko może samodzielnie sięgnąć.
- Miękkie maty i poduszki tworzące przytulne miejsce do wspólnego przebywania.
- Zabawki do przekazywania i wspólnego działania (piłki, klocki o dużych elementach, lekkie przedmioty do toczenia).
- Książeczki kontrastowe i materiałowe do wspólnego oglądania.
- Spokojna, uporządkowana przestrzeń z wydzielonym miejscem na odpoczynek i zabawę w bliskości dorosłego.

🧹 Salowe

Zadania wspierające rozwój społeczny dzieci:

- Utrzymywanie porządku i czystości w sali w sposób umożliwiający dzieciom obserwowanie codziennych czynności — sprzyja to poczuciu przewidywalności i bezpieczeństwa.
- Nawiązywanie kontaktu wzrokowego i krótkiej, spokojnej rozmowy z dziećmi podczas wykonywania obowiązków (np. „Teraz wytrę stolik, żeby było czysto").
- Włączanie dzieci w proste rytuały sprzątania razem z opiekunkami (np. wspólne odkładanie zabawek do koszy).
- Dbanie o przestrzeń umożliwiającą swobodny kontakt między dziećmi — bez nadmiaru barier i przeszkód.

💐 GRUPA STARSZA (19–36 miesięcy)

👩‍🍼 Opiekunki dziecięce

Organizacja otoczenia i działań:

- **Kąciki tematyczne** – zabawy w dom, sklep, kuchnię, lekarza; umożliwiają naśladowanie dorosłych i współdziałanie.
- **Zabawy grupowe i integracyjne** – wspólne powitania, śpiewanie, masażyki, kręgi ruchowe.

- **Małe grupy zadaniowe** – wspólne budowanie, układanie, sadzenie roślin, porządkowanie kącików.
- **Proste zasady grupowe** – tworzenie razem z dziećmi zasad codziennego funkcjonowania („Pomagamy sobie", „Sprzątamy po zabawie").
- **Podkreślanie przynależności** – tablica z nazwą grupy, wspólne prace plastyczne, dekoracje wykonane razem.
- **Wzmacnianie empatii i zainteresowania innymi** – rozmowy o emocjach, opowiadania o przyjaźni, wspólne rozwiązywanie konfliktów.

Materiały i przestrzeń:

- Kąciki tematyczne z akcesoriami do odgrywania ról.
- Zabawki do współpracy – duże klocki, zestawy naczyń, instrumenty muzyczne.
- Stoły do wspólnego jedzenia, zabawy i działań plastycznych.
- Miejsce do odpoczynku i wspólnego czytania książek.
- Wyraźny, stały układ przestrzeni – dzieci czują się pewnie i bezpiecznie, co sprzyja relacjom.

🖌️ Salowe

Zadania wspierające rozwój społeczny dzieci:

- Współtworzenie atmosfery grupy poprzez uśmiech, życzliwość i obecność w codziennym życiu sali.
- Angażowanie dzieci w drobne czynności porządkowe – np. odkładanie ściereczek, pomoc przy ustawianiu krzesełek.
- Wzmacnianie poczucia wspólnoty – wspólne podziękowanie po zakończeniu posiłku lub porządkowania.
- Dbanie, by przestrzeń była przejrzysta i uporządkowana, sprzyjająca współdziałaniu i wspólnej zabawie.

🌈 PODSUMOWANIE

Rola	Kluczowe zadania	Efekt dla dziecka
Opiekunki dziecięce	Tworzenie relacji, organizacja przestrzeni do współdziałania, modelowanie zachowań społecznych	Dziecko czuje się częścią grupy, rozwija empatię i zainteresowanie innymi
Salowe	Wspieranie atmosfery wspólnoty, włączanie dzieci w codzienne czynności, utrzymywanie bezpiecznej i otwartej przestrzeni	Dziecko obserwuje pozytywne wzorce zachowań, czuje się ważnym członkiem grupy

2. AKTYWNOŚCI WSPIERAJĄCE ROZWÓJ AUTONOMII DZIECI PRZEZ UMOŻLIWIENIE DZIECIOM PODEJMOWANIA DECYZJI W SPRAWACH ICH DOTYCZĄCYCH ORAZ ZWIĘKSZANIE SAMODZIELNOŚCI DZIECI

🎯 CEL OGÓLNY

Wspieranie rozwoju autonomii dzieci poprzez:

- umożliwienie im podejmowania decyzji w sprawach ich dotyczących,
- zwiększanie ich samodzielności w codziennych czynnościach,
- budowanie poczucia sprawstwa, odpowiedzialności i pewności siebie.

👶 GRUPA MŁODSZA (0–18 miesięcy)

1. Umożliwienie dzieciom podejmowania decyzji

Cele i założenia:

Dziecko w tym wieku wyraża swoje potrzeby i wybory głównie za pomocą gestów, mimiki i dźwięków. Zadaniem dorosłego jest odczytywanie tych sygnałów i reagowanie z szacunkiem.

Przykładowe działania:

- proponowanie dziecku dwóch możliwości („Chcesz się pobawić piłką czy grzechotką?”),

- umożliwienie decydowania o tempie zabawy lub odpoczynku („Chcesz jeszcze się pobujać?”),
- wspólne wybieranie miejsca zabawy (dywanik, mata, stolik),
- zauważanie i nazywanie wyborów dziecka („Wybrałaś misia – chcesz się dziś nim pobawić”).

2. Zwiększanie samodzielności dzieci

Cele i założenia:

Samodzielność w grupie najmłodszej polega na wykonywaniu prostych czynności z pomocą dorosłego oraz na poznawaniu otoczenia we własnym tempie.

Przykładowe działania:

- umożliwianie samodzielnego sięgania po zabawki z niskich półek,
- zachęcanie do samodzielnego jedzenia (z pomocą dorosłego),
- wspieranie w samodzielnym rozbieraniu części garderoby (np. czapeczki),
- nazywanie czynności, które dziecko wykonuje („Sam włożyłeś łyżkę do buzi”),
- nieprzerywanie działań dziecka, jeśli jest skupione i bezpieczne.

🧸 GRUPA STARSZA (19–36 miesięcy)

1. Umożliwienie dzieciom podejmowania decyzji

Cele i założenia:

Dzieci w tym wieku uczą się świadomego wyboru i zaczynają rozumieć konsekwencje decyzji. Dorosły wspiera je, stwarzając bezpieczne warunki do decydowania.

Przykładowe działania:

- wybór miejsca zabawy lub aktywności („Chcesz malować farbami czy układać klocki?”),
- wybór kolejności działań („Najpierw porządkujemy kącik, czy najpierw myjemy ręce?”),
- włączanie dzieci w planowanie prostych czynności („Kogo dziś zaprosimy do zabawy?”),
- umożliwienie decydowania o udziale w zabawie grupowej lub indywidualnej,
- stosowanie komunikatów zachęcających do samodzielnego myślenia zamiast nakazów („Zastanów się, gdzie możesz to położyć”).

2. Zwiększanie samodzielności dzieci

Cele i założenia:

Dzieci uczą się wykonywać coraz więcej czynności samoobsługowych i organizacyjnych. Zadaniem dorosłego jest umożliwienie, a nie wyręczanie.

Przykładowe działania:

- samodzielne ubieranie się z pomocą dorosłego (np. zakładanie bluzy, czapki),
- sprzątanie po sobie po zabawie lub posiłku,
- korzystanie z łyżki, kubka, serwetki,
- pomoc w nakrywaniu do stołu, porządkowaniu zabawek,
- zachęcanie do samodzielnego rozwiązywania prostych problemów („Spróbuj dopasować klocek, zobacz, który pasuje”),
- chwalenie wysiłku, a nie tylko efektu („Widzę, że sam próbowałeś to zrobić!”).

ROLA DOROSŁEGO

- Okazywanie szacunku dla prób dziecka, niezależnie od efektu.
- Wspieranie, ale nie wyręczanie – dorosły towarzyszy i pomaga tylko, gdy dziecko potrzebuje wsparcia.
- Nazywanie emocji i działań dziecka („Byłeś dumny, że sam nalałeś wody”).
- Zapewnienie czasu i przestrzeni na samodzielność – bez pośpiechu i presji.

EFEKTY DLA DZIECKA

- Rozwój poczucia sprawstwa i wpływu na własne życie.
- Kształtowanie pewności siebie i wiary we własne możliwości.
- Budowanie odpowiedzialności za swoje decyzje.
- Wzrost samodzielności i motywacji wewnętrznej.

3. ZADANIA PERSONELU WSPIERAJĄCE WSPÓŁPRACĘ I KOMUNIKACJĘ DZIECI W GRUPIE

Cel ogólny:

Tworzenie warunków umożliwiających dzieciom rozwijanie umiejętności współdziałania, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi oraz budowanie pozytywnych relacji społecznych w atmosferze zaufania, szacunku i akceptacji.

---

1 Organizacja środowiska sprzyjającego współpracy

- Przestrzeń sali powinna być zorganizowana w sposób umożliwiający wspólne działania – z wydzielonymi strefami do zabaw zespołowych, konstrukcyjnych, muzycznych i ruchowych.
- W aranżacji przestrzeni należy unikać nadmiernego rozdzielania dzieci – stoliki i kąciki zabaw warto ustawiać tak, by sprzyjały wspólnym aktywnościom i rozmowom.
- Materiały i zabawki powinny być dostępne dla wszystkich dzieci, co zachęca do dzielenia się i wspólnego korzystania z zasobów.
- W przestrzeni sali warto uwzględnić miejsce do wspólnego gromadzenia się – np. dywan do zabaw integracyjnych lub rozmów w kręgu.
- Elementy dekoracyjne (zdjęcia, prace dzieci, wspólne plakaty) powinny odzwierciedlać poczucie wspólnoty i współtworzenia grupy.

---

2 Wspieranie współpracy w codziennych sytuacjach

- Należy tworzyć okazje do wspólnego działania w parach i małych grupach, np. wspólne budowanie z klocków, układanie puzzli, przygotowywanie posiłków czy porządkowanie sali.
- Codzienne obowiązki mogą być okazją do współpracy – np. dwoje dzieci nakrywa do stołu, inne porządkują zabawki lub pomagają w rozdawaniu chusteczek.
- Warto wprowadzać proste gry i zabawy zespołowe, które uczą czekania na swoją kolej, dzielenia się, współdziałania i wspólnego cieszenia się z efektów.
- W pracy z dziećmi należy podkreślać znaczenie wspólnego celu („Zbudowaliśmy to razem!”, „Udało się dzięki współpracy”).

- Warto zauważać i werbalnie wzmacniać pozytywne przejawy współdziałania („Zobaczcie, jak pięknie razem pracujecie”, „Pomogłeś koleżance – to było bardzo miłe”).

---

3 Wspieranie rozwoju komunikacji między dziećmi

- Należy stwarzać warunki sprzyjające rozmowie między dziećmi – małe grupy, spokojne tempo zajęć, unikanie nadmiaru bodźców.
- Dzieci powinny mieć możliwość swobodnego wyrażania swoich potrzeb, emocji i opinii.
- Wskazane jest modelowanie prawidłowych form komunikacji – dorosły pokazuje, jak słuchać, odpowiadać, zadawać pytania, mówić „proszę”, „dziękuję” i „przepraszam”.
- Warto wspierać dzieci w formułowaniu komunikatów kierowanych do rówieśników („Powiedz Kasi, że chcesz się pobawić razem”).
- Należy nazywać emocje dzieci i sytuacje społeczne, aby ułatwiać im rozumienie komunikatów niewerbalnych.
- Wspólne czytanie książek, opowiadanie historyjek, zabawy paluszkowe i rytmiczne wspomagają rozwój języka i komunikacji.
- Warto wykorzystywać zabawy w role i scenki tematyczne („w sklep”, „w lekarza”, „w dom”), które naturalnie stymulują wymianę słowną i współpracę.

---

4 Budowanie atmosfery sprzyjającej pozytywnej komunikacji

- Należy dbać o spokojny, życzliwy ton wypowiedzi i komunikaty wspierające, oparte na szacunku i akceptacji emocji dziecka.
- W komunikacji z dziećmi powinny dominować komunikaty pozytywne („Zróbmy to razem”, „Spróbujmy jeszcze raz”) zamiast poleceń i zakazów.
- W sytuacjach konfliktowych należy wspierać dzieci w rozmowie i poszukiwaniu rozwiązania, zamiast narzucać gotowe odpowiedzi.
- Dorosły pełni funkcję mediatora – pomaga dzieciom wysłuchać siebie nawzajem i zrozumieć swoje emocje.
- Każde dziecko powinno czuć się wysłuchane i zauważone – poczucie bezpieczeństwa jest podstawą otwartości komunikacyjnej.

- Wspólne rytuały grupowe (powitanie, piosenka, wspólne podsumowanie dnia) wzmacniają poczucie wspólnoty i współdziałania.

---

5 Wzmacnianie kompetencji społecznych i komunikacyjnych poprzez codzienne działania

- Należy zachęcać dzieci do wyrażania potrzeb słowami zamiast gestami czy płaczem.
- Warto wspierać dzieci w uczeniu się rozumienia emocji innych („Zauważ, że Julek jest smutny, może razem go pocieszymy").
- Dzieci powinny doświadczać, że współpraca przynosi radość i wspólny sukces.
- Dorosły powinien doceniać zarówno efekt, jak i proces współpracy („Ważne, że próbowaliście razem – to bardzo cenne").
- Należy systematycznie wprowadzać zabawy integracyjne, piosenki z elementami współdziałania i rytuały grupowe.

4. CELEBROWANIE ŚWIĄT I INNYCH WAŻNYCH WYDARZEŃ

W żłobku szczególną uwagę poświęcamy rozwijaniu u dzieci kompetencji społeczno-emocjonalnych poprzez aktywne uczestnictwo w obchodach świąt i innych ważnych wydarzeń. Cele tego punktu planu obejmują:

a) **Wzmacnianie więzi i poczucia przynależności** – dzieci uczą się współpracy i dzielenia się, poznają znaczenie wspólnego świętowania i uczestniczą w przygotowaniach do uroczystości.
b) **Rozwijanie kompetencji emocjonalnych** – uczestnictwo w obchodach świąt pozwala dzieciom poznawać i wyrażać różnorodne emocje, takie jak radość, ekscytacja czy wdzięczność, a także rozwijać empatię wobec innych.
c) **Kształtowanie wrażliwości kulturowej i społecznej** – dzieci poznają tradycje i zwyczaje, uczą się szacunku wobec różnorodnych form świętowania, zarówno narodowych, religijnych, jak i lokalnych wydarzeń społecznych.
d) **Rozwijanie kreatywności i zdolności manualnych** – poprzez przygotowywanie dekoracji, upominków, kartek oraz udział w zabawach tematycznych dzieci rozwijają swoją wyobraźnię, zdolności plastyczne i motorykę małą.
e) **Tworzenie radosnej i przyjaznej atmosfery** – wspólne celebrowanie wydarzeń wzmacnia poczucie bezpieczeństwa i integruje dzieci z grupą, sprzyjając pozytywnym relacjom między dziećmi oraz między dziećmi a personelem żłobka.

5. WSKAZÓWKI METODYCZNE DLA PERSONELU SPRZYJAJĄCE POZNAWANIU I DOŚWIADCZANIU OTACZAJĄCEGO ŚWIATA PRZEZ DZIECI

🎯 CEL OGÓLNY

Celem wskazówek jest:

- rozwijanie ciekawości świata u dzieci,
- umożliwienie doświadczeń sensorycznych, motorycznych i poznawczych,
- wspieranie obserwacji, eksperymentowania i odkrywania zależności w otoczeniu,
- rozwój myślenia przyczynowo- skutkowego,
- wprowadzanie dzieci w świat określeń cech przedmiotów i pojęć przestrzennych,
- dostosowanie działań do możliwości i potrzeb rozwojowych dzieci w różnym wieku.

👶 GRUPA MŁODSZA (0–18 miesięcy)

👩‍🍼 Opiekunki :

Organizacja działań:

- Wspólne odkrywanie otoczenia – pokazywanie zabawek, obserwacja przyrody przez okno, opisywanie cech przedmiotów (kolor, kształt, faktura).
- Bodźce sensoryczne: różne faktury zabawek, dźwięki instrumentów, zapachy naturalne.
- Proste zabawy przyczynowo- skutkowe – np. dźwiękowe grzechotki, klocki do stawiania i przewracania.
- Zabawy w wodzie i piasku, wspierające doświadczenia zmysłowe i eksplorację.

- Wspólne czytanie książeczek kontrastowych i materiałowych.
- Zachęcanie do obserwacji i określania pozycji przedmiotów (np. nad, pod, obok).

Materiały i przestrzeń:

- Miękkie maty i poduszki do swobodnej eksploracji.
- Zabawki o różnych fakturach, kształtach i kolorach.
- Przedmioty codziennego użytku do poznawania (garnki, drewniane łyżki).
- Naturalne elementy (liście, kamyki, szyszki) pod nadzorem opiekunki.

🧹 Salowe

- Dbanie o czystość i bezpieczeństwo przestrzeni do eksperymentów i zabaw sensorycznych.
- Pomoc w przygotowaniu materiałów do obserwacji przyrody i prostych eksperymentów przyczynowo-skutkowych.
- Organizowanie przestrzeni umożliwiającej dzieciom swobodne dotykanie, przesuwanie i układanie przedmiotów.

🏵️ GRUPA STARSZA (19–36 miesięcy)

👩‍🍼 Opiekunki dziecięce

Organizacja działań:

- Zabawy badawcze i eksperymentalne – mieszanie kolorów, obserwacja roślin, wody i piasku.
- Wspieranie myślenia przyczynowo- skutkowego – przewidywanie efektów działań („Co się stanie, gdy wrzucimy kamyk do wody?”).

- Zachęcanie do obserwacji i doświadczania świata, opisywania cech przedmiotów i używania określeń przestrzennych (nad, pod, obok, obok siebie).
- Wprowadzanie prostych zadań przyrodniczych – obserwacja pogody, pór roku, zwierząt w otoczeniu.
- Wspólne spacery edukacyjne – obserwacja roślin, zwierząt, ruchu ulicznego.
- Eksperymenty z prostymi narzędziami – lupy, miseczki, sitka, pojemniki do przesypywania.

Materiały i przestrzeń:

- Kąciki eksperymentów i obserwacji (woda, piasek, rośliny, pojemniki sensoryczne).
- Przybory plastyczne do badań sensorycznych – farby, kredki, masy plastyczne.
- Zestawy przyrodnicze – muszle, kamienie, liście, nasiona do sadzenia.
- Obszary do obserwacji zewnętrznej – okno, balkon, ogród, bezpieczny teren spacerowy.

🖌️ Salowe

- Wspieranie samodzielnej obserwacji i eksploracji dzieci w kącikach przyrodniczych.
- Pomoc w przygotowaniu materiałów do eksperymentów i zabaw edukacyjnych.
- Dbanie o bezpieczeństwo podczas aktywności odkrywczych i manipulacyjnych.

🧚 ROLA DOROSŁEGO

- Towarzyszenie dzieciom podczas eksperymentów, obserwacji i zabaw.
- Nazywanie i komentowanie obserwowanych zjawisk oraz cech przedmiotów.

- Zachęcanie do myślenia przyczynowo- skutkowego i używania określeń przestrzennych.
- Tworzenie bezpiecznej i inspirującej przestrzeni do doświadczania świata.

🌈 EFEKTY DLA DZIECKA

- Rozwój ciekawości i zainteresowania otoczeniem.
- Rozwój zmysłów i motoryki małej i dużej.
- Kształtowanie myślenia przyczynowo- skutkowego.
- Umiejętność obserwacji, klasyfikowania i odkrywania zależności w otoczeniu.
- Rozumienie cech przedmiotów i pojęć przestrzennych.
- Wzrost pewności siebie i samodzielności w poznawaniu świata.
- Rozwój kompetencji społecznych poprzez wspólne doświadczenia z rówieśnikami.

6. WSKAZÓWKI METODYCZNE DLA PERSONELU, WSPIERAJĄCE U DZIECI ROZWÓJ GOTOWOŚCI I UMIEJĘTNOŚCI POROZUMIEWANIA SIĘ, Z UWZGLĘDNIENIEM MÓWIENIA DO DZIECI, AKTYWNEGO SŁUCHANIA DZIECI, WZBOGACANIA SŁOWNICTWA DZIECI

🎯 CEL OGÓLNY

Celem wskazówek jest:

- wspieranie dzieci w nabywaniu umiejętności komunikowania się,
- rozwijanie słownictwa i zdolności językowych,
- nauka aktywnego słuchania i odpowiedniego reagowania w komunikacji,

- stwarzanie warunków do interakcji werbalnych i niewerbalnych.

🧸 GRUPA MŁODSZA (0–18 miesięcy)

👩‍🍼 Opiekunki dziecięce

Działania wspierające komunikację:

- **Mówienie do dzieci:** stosowanie prostych, zrozumiałych słów, powtarzanie nazw przedmiotów i czynności („Oto misio", „Teraz myjemy rączki").
- **Aktywne słuchanie dzieci:** obserwowanie reakcji, mimiki i gestów, odpowiadanie na dźwięki wydawane przez dziecko („Słyszę, że chcesz zabawkę").
- **Wzbogacanie słownictwa:** powtarzanie i nazywanie nowych słów, nazywanie czynności i emocji („Teraz idziemy spać – jesteśmy zmęczeni").
- Czytanie książeczek kontrastowych, śpiewanie prostych piosenek i rymowanek.
- Opisywanie codziennych czynności w trakcie zabawy i opieki („Nakładam ci czapkę, bo jest zimno").

Materiały i przestrzeń:

- Książeczki sensoryczne i obrazkowe.
- Zabawki umożliwiające proste interakcje dźwiękowe i gestowe.
- Przedmioty codziennego użytku, które można nazwać i opisywać podczas zabawy.

🧹 Salowe

- Tworzenie spokojnej, sprzyjającej komunikacji atmosfery.
- Zachęcanie do obserwowania i słuchania dzieci w codziennych czynnościach.

- Włączanie dzieci w proste powitania i rytuały grupowe, aby ćwiczyły reagowanie i komunikowanie się.

💐 GRUPA STARSZA (19–36 miesięcy)

👩‍🍼 Opiekunki dziecięce

Działania wspierające komunikację:

- **Mówienie do dzieci:** stosowanie zdań rozbudowanych, opisywanie sytuacji i uczuć („Zobacz, jak pada deszcz – krople są mokre i zimne”).
- **Aktywne słuchanie dzieci:** zadawanie pytań otwartych („Co lubisz robić na placu zabaw?”), reagowanie na wypowiedzi dziecka, potwierdzanie zrozumienia.
- **Wzbogacanie słownictwa:** wprowadzanie nowych słów, opisów i pojęć („Ten samochód jest czerwony i szybki”, „Układamy klocki jeden na drugim”).
- Organizowanie zabaw językowych i gier słownych, opowiadanie prostych historii i zadawanie pytań o fabułę.
- Zachęcanie do wypowiedzi w grupie, wspólnego opisywania czynności i wydarzeń.

Materiały i przestrzeń:

- Książki obrazkowe i proste historyjki do opowiadania.
- Zabawki do odgrywania ról – sprzyjające dialogom i ćwiczeniu mowy.
- Materiały plastyczne do opisywania w trakcie wspólnych zajęć.

🧹 Salowe

- Wspieranie dzieci w używaniu słów i zdań w interakcjach codziennych.

- Organizowanie kącików językowych, w których dzieci mogą opowiadać, nazywać przedmioty i opisywać działania.
- Obserwacja rozwoju komunikacji i wsparcie dzieci potrzebujących dodatkowej motywacji do mówienia.

🍼 ROLA DOROSŁEGO

- Mówienie do dziecka w sposób jasny, spokojny i pełen zainteresowania.
- Aktywne słuchanie – reagowanie na komunikaty werbalne i niewerbalne.
- Nazywanie czynności, przedmiotów i emocji, wprowadzanie nowych słów.
- Zachęcanie do dialogu, opowiadania i zadawania pytań.
- Tworzenie bezpiecznej przestrzeni do eksperymentowania z mową i komunikacją.

🌈 EFEKTY DLA DZIECKA

- Rozwój umiejętności komunikacyjnych, zarówno werbalnych, jak i niewerbalnych.
- Poszerzenie zasobu słownictwa i umiejętności wyrażania emocji.
- Rozwój zdolności słuchania i reagowania na innych.
- Kształtowanie umiejętności porozumiewania się w grupie rówieśniczej.
- Wzrost pewności siebie i chęci do wyrażania własnych myśli i potrzeb.

7. WSKAZÓWKI METODYCZNE DLA PERSONELU, KTÓRE WSPIERAJĄ ROZWÓJ FIZYCZNY DZIECI I ANGAŻUJĄ ZMYSŁY

🎯 CEL OGÓLNY

Celem wskazówek jest:

- wspieranie rozwoju motoryki dużej i małej,

- rozwój koordynacji wzrokowo-ruchowej i równowagi,
- stymulowanie zmysłów: wzroku, słuchu, dotyku, węchu i smaku,
- kształtowanie świadomości własnego ciała i czucia głębokiego,
- organizowanie aktywności odpowiednich do wieku i możliwości dzieci.

👶 GRUPA MŁODSZA (0–18 miesięcy)

👩‍🍼 Opiekunki dziecięce

Rozwój sprawności i angażowanie zmysłów:

- **Motoryka mała:** chwytanie i przekładanie zabawek, manipulowanie miękkimi klockami i kubeczkami.
- **Motoryka duża:** wspomaganie raczkowania, pierwszych prób stania przy meblach, unoszenie rączek i nóg.
- **Zmysły:** zabawy dotykowe (materiały o różnych fakturach), dźwiękowe (grzechotki, bębenki), wzrokowe (kolorowe przedmioty), zapachowe (kwiaty, owoce).
- **Koordynacja wzrokowo-ruchowa i równowaga:** proste przerzucanie przedmiotów, chwytanie zabawek w ruchu.
- **Czucie głębokie i schemat ciała:** przewijanie, podnoszenie rączek i nóżek, zabawy w „dotykaj i poznawaj" części ciała.

Materiały i przestrzeń:

- Maty i poduszki do swobodnego przemieszczania się.
- Kolorowe i miękkie zabawki sensoryczne.
- Przedmioty o różnych fakturach i kształtach.
- Bezpieczne miejsce do raczkowania i pierwszych prób stania.

🧹 Salowe

- Dbanie o bezpieczne, wolne od przeszkód przestrzenie do poruszania się dzieci.
- Przygotowywanie i układanie zabawek oraz materiałów sensorycznych w dostępny sposób.

💮 GRUPA STARSZA (19–36 miesięcy)

👩‍🍼 Opiekunki dziecięce

Rozwój sprawności i angażowanie zmysłów:

- **Motoryka mała:** układanie klocków, nawlekanie koralików, malowanie palcami, manipulacja drobnymi przedmiotami.
- **Motoryka duża:** bieganie, skakanie, turlanie się, wspinanie, chodzenie po równoważniach.
- **Zmysły:** zabawy angażujące wzrok, słuch, dotyk, węch i smak (np. rozpoznawanie przedmiotów po dotyku, degustacja owoców, gra w dźwięki instrumentów).
- **Koordynacja wzrokowo-ruchowa i równowaga:** rzucanie i łapanie piłek, chodzenie po wyznaczonych liniach, tor przeszkód.
- **Czucie głębokie i schemat ciała:** ćwiczenia typu „dotknij palcem nos, kolano, bark", turlanie, przysiady, podskoki.

Aktywności na powietrzu:

- Zabawy ruchowe w ogrodzie lub na placu zabaw: biegi, tory przeszkód, zabawy z piłką, zabawy z chustą animacyjną.
- Spacer edukacyjny – obserwacja przyrody, wspólne zbieranie liści, kamyków, liczenie kroków, zabawy w bieganie i skakanie po różnych nawierzchniach.

Materiały i przestrzeń:

- Piłki, chusty animacyjne, maty do ćwiczeń.
- Klocki, koraliki, przybory plastyczne.
- Bezpieczne miejsca do ćwiczeń ruchowych wewnątrz i na zewnątrz.

🖌️ Salowe

- Organizacja i przygotowanie przestrzeni do zabaw ruchowych i sensorycznych.
- Wspieranie dzieci w ćwiczeniach samodzielnych i grupowych.
- Dbanie o bezpieczeństwo przy zabawach dużej motoryki.

🧚 ROLA DOROSŁEGO

- Towarzyszenie dzieciom w zabawach ruchowych i sensorycznych.
- Nazywanie czynności i elementów zabawy („Skaczemy razem po jednej nodze”, „Dotykamy miękkiego klocka”).
- Wzmacnianie chęci do eksploracji przestrzeni i własnego ciała.
- Organizowanie aktywności dostosowanych do możliwości dziecka i jego wieku.

🌈 EFEKTY DLA DZIECKA

- Rozwój motoryki małej i dużej.
- Poprawa koordynacji wzrokowo-ruchowej i równowagi.
- Rozwój zmysłów: wzroku, słuchu, dotyku, węchu i smaku.
- Świadomość własnego ciała i rozwój czucia głębokiego.

- Większa samodzielność w poruszaniu się i eksploracji otoczenia.
- Radość z aktywności ruchowej i zabaw sensorycznych.

---

8. WSKAZÓWKI METODYCZNE DLA PERSONELU ORAZ NIEZBĘDNE WARUNKI UMOŻLIWIAJĄCE DZIECIOM: DZIAŁANIA TWÓRCZE I DOSTĘP DO WYTWORÓW KULTURY, W KTÓRYCH PERSONALE ZACHĘCA DZIECI DO: WYRAŻANIA TWÓRCZEJ EKSPRESJI W RÓŻNYCH FORMACH; WYRAŻANIA TWÓRCZEJ EKSPRESJI PRZEZ UMOŻLIWIENIE DZIECIOM WYKORZYSTYWANIA RÓŻNORODNYCH MATERIAŁÓW; POZNAWANIA RÓŻNYCH WYTWORÓW KULTURY

🎯 CEL OGÓLNY

Celem wskazówek jest:

- rozwijanie kreatywności i wyobraźni u dzieci,
- umożliwienie dzieciom wyrażania emocji i myśli w różnych formach twórczej ekspresji,
- zapewnienie kontaktu z różnorodnymi wytworami kultury,
- stworzenie warunków do eksperymentowania z różnymi materiałami artystycznymi.

👶 GRUPA MŁODSZA (0–18 miesięcy)

👩‍🍼 Opiekunki dziecięce

Działania twórcze:

- Wspólne zabawy sensoryczne z materiałami: miękkie tkaniny, piłeczki, bezpieczne farby do malowania palcami, grzechotki.
- Zachęcanie do wyrażania emocji poprzez ruch, dźwięk i mimikę.

- Czytanie i oglądanie prostych książeczek obrazkowych i kontrastowych.
- Śpiewanie i słuchanie muzyki – rytmiczne klaskanie, kołysanki, instrumenty perkusyjne.

Dostęp do wytworów kultury:

- Książeczki sensoryczne i obrazkowe.
- Muzyka dla dzieci – melodie klasyczne i ludowe.
- Proste elementy sztuki: kolorowe obrazki, zdjęcia zwierząt i przyrody.

Materiały i warunki:

- Bezpieczne, miękkie materiały i zabawki manipulacyjne.
- Maty i poduszki umożliwiające swobodną eksplorację.
- Przestrzeń do swobodnego ruchu i ekspresji.

🖌️ Salowe

- Dbanie o porządek i bezpieczeństwo w przestrzeni twórczej.
- Przygotowywanie materiałów do zabaw sensorycznych i muzycznych.
- Ułatwianie dzieciom dostępu do książek i instrumentów.

💮 GRUPA STARSZA (19–36 miesięcy)

👩‍🍼 Opiekunki dziecięce

Działania twórcze:

- Malowanie, rysowanie, lepienie z mas plastycznych i ciastoliny.
- Zabawy muzyczne i rytmiczne – instrumenty, śpiew, tańce.

- Zabawy teatralne – odgrywanie ról, krótkie scenki, pacynki.
- Tworzenie prostych kolaży i kompozycji z różnych materiałów.

Dostęp do wytworów kultury:

- Obrazy, książki, ilustracje, fotografie, filmy animowane dla dzieci.
- Prosta muzyka klasyczna, ludowa i współczesna dostosowana do wieku.
- Elementy teatru – pacynki, kukiełki, elementy scenografii.

Materiały i warunki:

- Farby, kredki, papier, tkaniny, masy plastyczne, elementy przyrodnicze (liście, szyszki).
- Instrumenty muzyczne dla dzieci – bębenki, tamburyny, dzwonki.
- Bezpieczna przestrzeń do zabaw indywidualnych i grupowych.
- Ułatwienie swobodnego eksperymentowania i mieszania materiałów.

🖌️ Salowe

- Przygotowanie i organizacja materiałów tak, aby dzieci mogły samodzielnie korzystać z różnych form ekspresji.
- Dbanie o bezpieczeństwo podczas pracy z farbami, kredkami, instrumentami i materiałami sensorycznymi.
- Stworzenie przestrzeni do wystawiania wytworów dzieci – mini-galeria prac i ekspozycja muzyczna.

🧚 ROLA DOROSŁEGO

- Towarzyszenie dzieciom w zabawach twórczych, komentowanie ich działań, zachęcanie do eksperymentowania.
- Prezentowanie różnych wytworów kultury i zachęcanie do ich poznawania.
- Nazywanie emocji, kolorów, kształtów, dźwięków, umożliwiając dzieciom wyrażanie swoich doświadczeń.
- Tworzenie atmosfery, w której dzieci czują się bezpiecznie i mogą swobodnie wyrażać siebie.

🌈 EFEKTY DLA DZIECKA

- Rozwój kreatywności i wyobraźni.
- Umiejętność wyrażania emocji i myśli w różnych formach.
- Poszerzenie doświadczeń z zakresu sztuki i kultury.
- Wzrost samodzielności w działaniu twórczym.
- Rozwój zmysłów i koordynacji ruchowej w trakcie zabaw artystycznych i muzycznych.
- Kształtowanie pozytywnego stosunku do sztuki i twórczości.

IV. Formy i metody pracy z dziećmi w żłobku

👶 GRUPA MŁODSZE (0–18 MIESIĘCY)

Formy pracy:

1. **Zabawy indywidualne** – dostosowane do możliwości i zainteresowań dziecka, ukierunkowane na poznawanie otoczenia poprzez manipulowanie przedmiotami, obserwację i naśladowanie dorosłych.

2. **Zabawy sensoryczno-poznawcze** – poznawanie świata za pomocą zmysłów (dotyk, smak, słuch, wzrok), np. poprzez zabawy fakturami, dźwiękami, kolorami i zapachami.

3. **Codzienne czynności opiekuńcze jako forma wychowawcza** – karmienie, przewijanie, ubieranie i pielęgnacja traktowane jako okazje do budowania więzi emocjonalnej i poczucia bezpieczeństwa.

4. **Zabawy ruchowe i gimnastyka w formie zabawy** – turlanie, pełzanie, raczkowanie, ćwiczenia na matach, masażyki i zabawy w kontakcie fizycznym z opiekunem.

5. **Zabawy muzyczne i rytmiczne** – słuchanie kołysanek, prostych melodii, rytmiczne klaskanie, kołysanie w rytm muzyki.

6. **Kontakt emocjonalny i komunikacja z dorosłym** – mówienie do dziecka, uśmiechanie się, reagowanie na sygnały dziecka, wspieranie pierwszych prób komunikacji.

Metody pracy:

- **Metoda naśladowania** – dorosły pokazuje czynność, a dziecko próbuje ją odtworzyć.
- **Metoda zabawowa i sensoryczna** – poprzez doświadczenie zmysłowe dziecko poznaje świat i rozwija swoje zdolności poznawcze.
- **Metoda czynnego działania** – dziecko uczy się przez ruch, manipulację i eksperymentowanie.
- **Metoda opiekuńczo-emocjonalna** – budowanie poczucia bezpieczeństwa poprzez spokojny, czuły kontakt i zaspokajanie potrzeb emocjonalnych dziecka.
- **Metoda słowna (komunikacja werbalna i niewerbalna)** – mówienie do dziecka, nazywanie czynności, emocji i przedmiotów.

GRUPA II – DZIECI STARSZE (19–36 MIESIĘCY)

Formy pracy:

1. **Zabawy tematyczne i konstrukcyjne** – odtwarzanie znanych sytuacji z życia codziennego („dom”, „sklep”), budowanie z klocków, lepienie, układanie prostych konstrukcji.
2. **Zabawy ruchowe i gimnastyka** – rozwijające motorykę dużą, równowagę i koordynację (np. tory przeszkód, taniec, podskoki, turlanie piłek).
3. **Zabawy muzyczno-rytmiczne i taneczne** – śpiewanie piosenek z pokazywaniem, taniec w parach, gra na prostych instrumentach perkusyjnych.
4. **Zabawy dydaktyczne** – dopasowywanie kształtów, kolorów, układanki, proste gry rozwijające logiczne myślenie i spostrzegawczość.
5. **Zabawy plastyczne i manipulacyjne** – malowanie palcami, wyklejanie, stemplowanie, zabawy masami plastycznymi (np. ciastolina, glina).
6. **Zabawy integracyjne i społeczne** – wspólne układanie klocków, współpraca w parach lub małych grupkach, nauka dzielenia się zabawkami.
7. **Zajęcia tematyczne i cykliczne** – krótkie aktywności związane z porami roku, świętami, światem przyrody czy codziennym życiem dziecka.

Metody pracy:

- **Metoda zabawy kierowanej i swobodnej** – opiekun inspiruje, wspiera i obserwuje, nie narzucając przebiegu zabawy.
- **Metoda praktycznego działania** – dziecko uczy się poprzez samodzielne wykonywanie czynności (np. sprzątanie po zabawie, mycie rąk, nalewanie wody).

- **Metoda obserwacji i rozmowy** – rozwijanie mowy i myślenia poprzez rozmowę, wspólne oglądanie książeczek, nazywanie emocji i przedmiotów.
- **Metoda problemowa (proste sytuacje zadaniowe)** – rozwiązywanie drobnych problemów, np. dopasowanie kształtu do otworu, porządkowanie według koloru lub wielkości.
- **Metoda ekspresyjna** – taniec, śpiew, prace plastyczne jako formy wyrażania emocji i rozwijania kreatywności.
- **Metoda pozytywnego wzmacniania** – budowanie motywacji poprzez pochwały, uznanie i pozytywne komunikaty.

V. Harmonogram dnia

Ramowy plan dnia w Żłobku Gminnym w Głuszycy

Wstęp

Ramowy plan dnia określa organizację codziennego pobytu dzieci w żłobku, stanowiąc podstawę realizacji zadań opiekuńczych, wychowawczych i edukacyjnych. Celem planu jest zapewnienie dzieciom warunków sprzyjających ich wszechstronnemu rozwojowi, zaspokajaniu potrzeb emocjonalnych, społecznych i poznawczych oraz kształtowanie poczucia bezpieczeństwa i rytmu dnia. Plan ma charakter elastyczny — dopuszcza się jego modyfikację w zależności od potrzeb i możliwości dzieci, warunków atmosferycznych, pory roku oraz organizacji pracy żłobka.

Ramowy plan dnia

Godzin	Zakres działań	Charakterystyka czynności
6:00 –	Schodzenie się dzieci,	Indywidualne powitanie każdego dziecka,

Godzin	Zakres działań	Charakterystyka czynności
8:00	zabawy swobodne	zapewnienie poczucia bezpieczeństwa, obserwacja nastroju i samopoczucia. Zabawy manipulacyjne, muzyczne, ruchowe z wykorzystaniem prostych zabawek sensorycznych.
8:00 – 8:15	Czynności przygotowujące do śniadania	Mycie rąk, czynności pielęgnacyjne, przygotowanie stołów, nauka prostych zasad higieny.
8:15 – 8:45	Śniadanie	Spożywanie posiłku w spokojnej atmosferze, wspieranie samodzielności podczas jedzenia, utrwalanie kulturalnych zachowań przy stole.
8:45 – 9:15	Zajęcia edukacyjno-wychowawcze, zabawy kierowane, spacer	Zabawy dostosowane do wieku – sensoryczne, muzyczne, ruchowe, obserwacja przyrody podczas spacerów. Rozwijanie koordynacji, percepcji i kontaktów społecznych.
9:15 – 9:30	Czynności higieniczne przygotowujące do II śniadania	Mycie rąk, przewijanie, czynności pielęgnacyjne, utrwalanie nawyków higienicznych.
9:30 – 10:00	II śniadanie	Lekki posiłek, spokojna atmosfera, zachęcanie do samodzielności i wspólnego spożywania.
10:00 – 12:30	Przygotowanie do drzemki, czytanie bajek, słuchanie muzyki relaksacyjnej, drzemka	Wyciszenie, odpoczynek przy muzyce lub bajce, indywidualne tempo zasypiania, zapewnienie komfortu i bezpieczeństwa podczas snu.
12:30 –	Czynności higieniczne przygotowujące do obiadu	Mycie rąk, przewijanie, porządkowanie zabawek, przygotowanie do posiłku.

Godzin	Zakres działań	Charakterystyka czynności
13:00		
13:00 – 13:30	Obiad	Spożywanie posiłku w spokojnej atmosferze, nauka samodzielnego jedzenia, kształtowanie właściwych nawyków żywieniowych.
13:30 – 14:45	Zabawy swobodne, indywidualna praca z dziećmi, spacer	Czas na dowolną aktywność dziecka, kontakt indywidualny z opiekunem, zabawy na świeżym powietrzu.
14:45 – 15:00	Czynności higieniczne przygotowujące do podwieczorku	Mycie rąk, przewijanie, czynności pielęgnacyjne.
15:00 – 15:15	Podwieczorek	Spożywanie lekkiego posiłku, rozmowy z dziećmi, utrwalanie nawyków higienicznych.
15:15 – 16:00	Zabawy swobodne, odbiór dzieci przez rodziców	Czas relaksu, rozmowy z dziećmi, stopniowe żegnanie się, kontakt z rodzicami przy odbiorze.

Uwagi końcowe

Ramowy plan dnia może ulegać modyfikacjom w zależności od potrzeb dzieci, warunków pogodowych, pory roku czy bieżących wydarzeń w żłobku. Dzieci młodsze mają zapewnioną elastyczność rytmu dnia, dostosowaną do ich

indywidualnych potrzeb w zakresie snu, karmienia i aktywności. W każdej grupie zachowana jest równowaga pomiędzy czasem przeznaczonym na zabawę, naukę, odpoczynek i posiłki, co sprzyja harmonijnemu rozwojowi i dobremu samopoczuciu dzieci.

VI. Ogólny rozkład materiału

ROZKŁAD MATERIAŁU DLA GRUPY MŁODSZEJ

WRZESIEŃ

Temat główny	Tematy szczegółowe
Jestem w żłobku	1. Nasz żłobek – adaptacja. 2. Gdzie jest moje miejsce? Zapoznanie z otoczeniem. 3. „Dzień chłopaka”

PAŹDZIERNIK

Temat główny	Tematy szczegółowe
Kolory jesieni	1. Jesień – wieje wiatr, pada deszcz... 2. 10 października – Światowy Dzień Drzewa. 3. Kochajmy zwierzęta! 4. 31 października - Dzień Dyni.

LISTOPAD

Temat główny	Tematy szczegółowe
Ja i moje otoczenie	1. Mój dom i moja rodzina. 2. Ja i moja ojczyzna – Święto Niepodległości 11 listopada. 3. Kolory wokół Nas - Dzień Kredki - 22 listopada.

GRUDZIEŃ

Temat główny	Tematy szczegółowe
Zimowa kraina	1. Spotkanie z Mikołajem, 6 grudnia. 2. Powitanie zimy. 3. Pachnąca choinka. 4. Świąteczny czas.

STYCZEŃ

Temat główny	Tematy szczegółowe
Zimowe zabawy	1. Zimo baw się razem z nami. 2. Bałwankowe przygody - Dzień Bałwana, 18 stycznia. 3. Babcia i dziadek- jestem wnuczkiem. Dzień Babci i Dziadka, 21/22 stycznia. 4. Ptaszki w karmniku.

LUTY

Temat główny	Tematy szczegółowe
Karnawału czas	1. Wielki bal. 2. Serca bicie. Walentynki 14 lutego. 3. Wlazł kotek na płotek. 17 lutego - Dzień Kota. 4. Dzień niedźwiedzia polarnego.

MARZEC

Temat główny	Tematy szczegółowe
W marcu jak w garncu	1. Wiosenne porządki. 2. Dzień Kobiet – 8 marca. 3. Witaj Wiosno! 21 marca 4. Wielkanoc.

KWIECIEŃ

Temat główny	Tematy szczegółowe
	1. W zdrowym ciele zdrowy duch. Dzień Marchewki - 4 kwietnia. 2. Kolorowe kwiaty. 3. Słoneczko nasze rozchmurz buzię... 4. Wiejskie podwórko i jego mieszkańcy.

MAJ

Temat główny	Tematy szczegółowe
Maj bogaty sieje kwiaty	1. Majowa łąka. 2. Kolorowa tęcza. 3. W sensorycznym świecie. 4. Mama i tata.

CZERWIEC

Temat główny	Tematy szczegółowe

Nadchodzą wakacje	1. Świętujemy Dzień Dziecka, 1 czerwca. 2. Jedziemy do ZOO. 3. Kolorowe owoce. 4. Nad wodą.

IV. ROZKŁAD MATERIAŁU DLA GRUPY STARSZEJ

WRZESIEŃ

Temat główny	Tematy szczegółowe
Kolorowy świat	1. Czerwony jak pomidor. 2. Żółty jak cytryna. 3. Zielony jak ogórek. 4. Niebieski jak niebo.

PAŹDZIERNIK

Temat główny	Tematy szczegółowe
Kolory jesieni	1. Dary jesieni. 2. Światowy dzień drzewa – 10 października. 3. Przyszła Pani Jesień. 4. Jesień w lesie.

LISTOPAD

Temat główny	Tematy szczegółowe
Ja i moje otoczenie	1. Każdy ma swój dom. 2. Święto Niepodległości 11 listopada. 3. Kolory wokół Nas - Dzień Kredki -22 listopada. 4. Mój przyjaciel -Święto Pluszowego Misia - 25 listopada.

GRUDZIEŃ

Temat główny	Tematy szczegółowe
Magiczny czas	1. Mikołaj w żłobku. 2. Dzień guzika. 3. Zima, zima, zima... Zimowe ubiory. 4. Wigilii nadszedł czas.

STYCZEŃ

Temat główny	Tematy szczegółowe
Zabawa na śniegu	1. Muzyczne opowieści. 2. Dzień bałwana. 3. Święto Babci i Dziadka. 4. Zimowy pociąg.

LUTY

Temat główny	Tematy szczegółowe
Czas karnawału	1. Będzie bal. 2. Dzień pizzy. 3. Kogo kocham, kogo lubię – Walentynki. 4. Dzień numerów alarmowych.

MARZEC

Temat główny	Tematy szczegółowe
Powitanie wiosny	1. Bociany wracają z zimowej podróży. 2. Dzień kobiet. 3. Wiosenne porządki w ogrodzie. 4. Pisanki w koszyczku.

KWIECIEŃ

Temat główny	Tematy szczegółowe
Wiosna w wiejskiej zagrodzie	1. Na marchewki urodziny. 2. Zwierzęta na wsi. 3. Sadzimy kwiatki. 4. Dzień Ziemi.

MAJ

Temat główny	Tematy szczegółowe
Witaj maj!	1. Flaga biało-czerwona. 2. Dbamy o zdrowie. 3. Dzień mamy. 4. Witaminki z zieleninki.

CZERWIEC

Temat główny	Tematy szczegółowe
Smaki lata	1. Świętujemy Dzień Dziecka.

	2. Ślimak, ślimak wystaw rogi... 3. Dzień taty. 4. Grzeczne dzieci. 5. Na plaży.

VII. Współpraca z rodzicami

Współpraca z rodzicami stanowi kluczowy element organizacji opieki w żłobku. Rodzice są pierwszymi i najważniejszymi opiekunami dziecka, a placówka pełni rolę wspierającą. Dlatego relacja między personelem a rodzicami opiera się na partnerstwie, wzajemnym zaufaniu, poszanowaniu kompetencji rodzicielskich oraz otwartej komunikacji. Działania prowadzone w ramach współpracy umożliwiają spójne oddziaływania wychowawcze oraz lepsze rozumienie indywidualnych potrzeb dziecka.

7.1. CODZIENNA KOMUNIKACJA

1. Każdego dnia opiekunowie przekazują rodzicom informacje dotyczące funkcjonowania dziecka:

    - samopoczucie, długość snu, apetyt, aktywność w ciągu dnia,
    - zachowanie, relacje z dziećmi, poziom energii,
    - ewentualne trudności lub sukcesy.

2. Personel zachęca rodziców do przekazywania informacji o nastroju dziecka, jego stanie zdrowia czy wydarzeniach domowych, które mogą mieć wpływ na jego funkcjonowanie w żłobku.

3. Komunikacja ma charakter życzliwy, konkretny i wolny od ocen — zgodny z zasadami empatycznej komunikacji (NVC).

7.2. KONSULTACJE INDYWIDUALNE

1. Opiekunowie organizują regularne spotkania z rodzicami w razie potrzeby, na wniosek rodzica, opiekunek lub dyrektora żłobka. Wskazane jest, by konsultacje odbywały się w kontakcie bezpośrednim, jednak w szczególnych przypadkach dopuszcza się kontakt telefoniczny.

2. Celem konsultacji jest:

   – omówienie obserwacji rozwojowych,

   – wspólne planowanie działań wspierających rozwój dziecka,

   – identyfikowanie potrzeb, trudności i mocnych stron dziecka.

3. Przedstawiane informacje są zgodne z obserwacją, rzetelne i oparte na faktach.

7.3. WSPÓŁPRACA PRZY ADAPTACJI DZIECKA

1. Rodzice uczestniczą w procesie adaptacji, zgodnie z przyjętym modelem adaptacji (model adaptacji łagodnej – wzorowanej na Berlin Adaptation Model).
2. Rodzice wspólnie z personelem ustalają indywidualny plan adaptacji:

   – długość i przebieg pobytu dziecka,

   – stopniowe oddzielanie się od rodzica,

   – reagowanie na emocje dziecka.

3. Opiekunowie przekazują wskazówki i materiały dotyczące adaptacji, wspierając rodzinę w tym procesie.

7.4. ANGAŻOWANIE RODZICÓW W ŻYCIE ŻŁOBKA

1. Organizowanie wydarzeń integracyjnych:

   – spotkania świąteczne, pikniki rodzinne, zajęcia otwarte, warsztaty tematyczne.

2. Zapraszanie rodziców do udziału w projektach realizowanych w żłobku:

   – akcje charytatywne, dni tematyczne.

3. Tworzenie przestrzeni do współtworzenia środowiska żłobka:

   – propozycje zmian, konsultacje dokumentów, udział w Radzie Rodziców.

7.5. WSPÓLNE DZIAŁANIA NA RZECZ ROZWOJU DZIECKA

1. Personel i rodzice ustalają jednolite metody reagowania na typowe zachowania dziecka, takie jak:

   – separacja od rodzica,

   – wybuchy emocji,

   – konflikty z rówieśnikami,

   – wprowadzanie zasad.

2. Rodzice otrzymują wskazówki dotyczące wspierania rozwoju:

   – językowego, sensorycznego, motorycznego, społeczno-emocjonalnego.

3. Jeśli dziecko wymaga dodatkowego wsparcia, rodzice kierowani są do specjalistów (logopeda, psycholog, fizjoterapeuta), zgodnie z zasadą wczesnej interwencji.

7.6. PRZEKAZYWANIE DOKUMENTACJI I INFORMACJI ROZWOJOWYCH

1. Rodzice mają dostęp do dokumentacji dotyczącej ich dziecka, w tym arkuszy obserwacji i podsumowań rozwojowych.

2. Informacje przekazywane są w atmosferze wsparcia, bez oceniania, z uwzględnieniem perspektywy dziecka.

7.7. WSPIERANIE RODZICÓW W KOMPETENCJACH WYCHOWAWCZYCH

Żłobek pełni również rolę edukacyjną wobec rodziców, oferując:

- konsultacje z opiekunami,
- dostęp do materiałów edukacyjnych,
- szkolenia i warsztaty dotyczące rozwoju dziecka,

- wsparcie w trudnościach wychowawczych.

VIII. Organizacja pracy personelu

Efektywna organizacja pracy personelu w żłobku jest kluczowa dla zapewnienia wysokiego standardu opieki, bezpieczeństwa oraz wszechstronnego rozwoju dzieci. Planowana organizacja pracy uwzględnia zarówno aspekty opiekuńcze, jak i wychowawczo-edukacyjne, w zgodzie ze standardami opieki nad dziećmi do lat 3.

8.1. STAŁA KADRA OPIEKUŃCZA

1. Każda grupa dzieci ma przydzielonych stałych opiekunów, co zapewnia **poczucie bezpieczeństwa i przewidywalności**.
2. Opiekunowie posiadają odpowiednie kwalifikacje pedagogiczne, doświadczenie w pracy z dziećmi do lat 3 oraz wiedzę z zakresu psychologii rozwojowej.
3. Dla każdej zmiany przewidziana jest minimalna liczba personelu zgodna z wymogami ustawowymi i standardami opieki (np. proporcja dzieci do opiekunów zgodnie z wiekiem dzieci).

8.2. PLANOWANIE I PODZIAŁ ZADAŃ

1. Opiekunowie mają jasno określone obowiązki dzienne, w tym:
    - prowadzenie zajęć edukacyjno-wychowawczych,
    - opiekę indywidualną nad dziećmi,
    - prowadzenie dokumentacji obserwacyjnej i planów rozwojowych,
    - udział w organizacji posiłków i czynności higienicznych,
    - organizację zabaw i spacerów.
2. Zadania są **rozplanowane w cyklu dziennym**, tak aby zapewnić równowagę między czasem opieki indywidualnej, zajęciami grupowymi i zabawą swobodną.

3. W planowaniu uwzględnia się potrzeby dzieci wymagających szczególnego wsparcia (np. dzieci z opóźnieniami rozwojowymi, dzieci z niepełnosprawnościami).

8.3. OBSERWACJA I DOKUMENTACJA

1. Personel systematycznie prowadzi obserwacje rozwoju dzieci w formie dzienników lub kart obserwacji.
2. Obserwacje służą:
    - dostosowaniu działań opiekuńczo-wychowawczych,
    - monitorowaniu postępów dziecka,
    - planowaniu indywidualnych działań wspierających rozwój.
3. Dokumentacja jest omawiana na regularnych spotkaniach zespołu, co pozwala na wymianę doświadczeń i ustalanie spójnej strategii działań.

8.4. SZKOLENIA I DOSKONALENIE ZAWODOWE

1. Personel regularnie uczestniczy w szkoleniach, kursach i warsztatach z zakresu:
    - rozwoju dzieci w wieku 0–3 lat,
    - metod pedagogicznych i terapeutycznych,
    - bezpieczeństwa i higieny w pracy z dziećmi,
    - komunikacji z rodzicami.
2. Szkolenia umożliwiają wdrażanie **nowoczesnych metod pracy**, innowacyjnych programów edukacyjnych oraz dostosowanie działań do indywidualnych potrzeb dzieci.

8.5. SYSTEM WSPARCIA I WSPÓŁPRACY W ZESPOLE

1. Opiekunowie pracują w modelu **zespołowym**, gdzie wymiana doświadczeń i współpraca między członkami zespołu są kluczowe.
2. Regularne spotkania zespołu służą:
    - planowaniu działań edukacyjnych i wychowawczych,
    - omawianiu potrzeb dzieci,
    - analizie realizacji Planu OWE i wdrażaniu korekt.

8.6. ORGANIZACJA PRACY W SYTUACJACH SPECJALNYCH

1. Procedury zapewniające bezpieczeństwo dzieci w nagłych wypadkach (np. choroba, wypadek, ewakuacja).
2. Planowanie zastępstw i harmonogramów tak, aby liczba personelu była zawsze zgodna z wymaganiami ustawowymi.
3. Współpraca z psychologiem, logopedą, terapeutą i innymi specjalistami w celu indywidualnego wsparcia dzieci.

8.7. CELE ORGANIZACJI PRACY PERSONELU

- Zapewnienie bezpieczeństwa i komfortu dzieci w każdym momencie pobytu.
- Stworzenie przewidywalnego i stabilnego rytmu dnia.
- Wsparcie rozwoju dzieci poprzez spójne i profesjonalne działania opiekunów.
- Ciągłe doskonalenie kompetencji personelu i wdrażanie innowacyjnych metod pracy.
- Współpraca z rodzicami w sposób systematyczny i konstruktywny.

IX. Monitorowanie i ewaluacja Planu OWE

Monitorowanie i ewaluacja Planu Opiekuńczo-Wychowawczo-Edukacyjnego (OWE) to proces systematycznego sprawdzania, w jaki sposób planowane działania są realizowane i czy przynoszą zakładane efekty. Celem jest poprawa jakości opieki, wychowania i edukacji dzieci, dostosowanie działań do indywidualnych potrzeb oraz zapewnienie spójności działań personelu i rodziców.

9.1. CELE MONITOROWANIA I EWALUACJI

1. Zapewnienie wysokiej jakości opieki i edukacji w żłobku.
2. Ocena skuteczności działań opiekuńczo- wychowawczo- edukacyjnych.
3. Wczesne wykrywanie trudności rozwojowych i potrzeb dzieci.
4. Identyfikacja mocnych stron placówki i obszarów wymagających poprawy.
5. Wsparcie w doskonaleniu pracy personelu.
6. Budowanie transparentności i zaufania w relacjach z rodzicami.

9.2. FORMY MONITOROWANIA

1. **Codzienna obserwacja dzieci**
    - Obserwacje zachowań, reakcji emocjonalnych, poziomu samodzielności i uczestnictwa w zajęciach.
    - Dokumentacja obserwacyjna w formie dzienników, kart obserwacji lub elektronicznych systemów rejestracji.
2. **Obserwacja i ocena działań personelu**
    - Kontrola realizacji harmonogramu zajęć i obowiązków opiekunów.
    - Obserwacja sposobu interakcji z dziećmi oraz stosowania metod pedagogicznych.

3. **Analiza dokumentacji i raportów**
    - Przegląd planów indywidualnych, kart postępów, raportów miesięcznych.
    - Wykorzystanie danych do dostosowania działań edukacyjnych i wychowawczych.

4. **Ankiety i rozmowy z rodzicami**
    - Pozyskiwanie opinii na temat jakości opieki, satysfakcji z zajęć i informacji o rozwoju dziecka.
    - Uwzględnienie sugestii rodziców w modyfikacji Planu OWE.
5. **Spotkania zespołu**
    - Regularne spotkania opiekunów w celu omówienia obserwacji dzieci i analizy przebiegu dnia.
    - Wymiana doświadczeń, identyfikacja problemów i wspólne planowanie działań naprawczych.

9.3. NARZĘDZIA EWALUACJI

1. **Karty obserwacji dziecka** – notowanie umiejętności, zachowań i postępów w różnych obszarach rozwojowych.
2. **Raporty indywidualne** – podsumowanie rozwoju dziecka co semestr lub w razie potrzeby.
3. **Kwestionariusze satysfakcji rodziców** – ankiety okresowe w celu zebrania opinii o funkcjonowaniu placówki, minimum raz w roku

---

9.4. PROCEDURA EWALUACJI

1. **Obserwacja i dokumentacja** – bieżące śledzenie realizacji działań zapisanych w Planie OWE.
2. **Analiza zebranych danych** – identyfikacja sukcesów i trudności w pracy z dziećmi.
3. **Spotkanie ewaluacyjne zespołu** – omówienie wyników obserwacji, raportów i informacji zwrotnej od rodziców.
4. **Wnioski i rekomendacje** – wprowadzanie zmian do Planu OWE, korekta metod, harmonogramów lub aktywności.
5. **Aktualizacja Planu OWE** – wprowadzanie zmian raz w roku lub częściej w zależności od potrzeb dzieci i wyników ewaluacji.

9.5. ZASADY MONITOROWANIA I EWALUACJI

1. **Systematyczność** – monitorowanie odbywa się codziennie, ewaluacja co najmniej raz w semestrze.
2. **Obiektywność** – ocena działań opiera się na obserwacjach, dokumentacji i faktach, a nie na subiektywnych opiniach.
3. **Włączenie rodziców** – uwzględnienie opinii i sugestii rodziców w ewaluacji.
4. **Ciągłe doskonalenie** – wnioski z monitorowania wykorzystuje się do usprawniania pracy personelu i dostosowania działań do potrzeb dzieci.
5. **Poufność i ochrona danych** – wszystkie informacje o dzieciach i rodzinach są traktowane zgodnie z zasadami ochrony danych osobowych.

X. Postanowienia końcowe

Niniejszy Plan Opiekuńczo-Wychowawczo-Edukacyjny (OWE) obowiązuje wszystkie osoby zatrudnione w Żłobku Gminnym w Głuszycy, w tym dyrektora, opiekunki dziecięce oraz personel wspierający – salowe. Plan OWE wchodzi w życie z dniem jego zatwierdzenia przez dyrektora żłobka i pozostaje dokumentem obowiązującym przez cały rok szkolny, z możliwością aktualizacji w przypadku zmian organizacyjnych, kadrowych lub prawnych.

Dyrektor żłobka odpowiada za nadzór nad realizacją Planu OWE, zapewnienie opiekunkom dziecięcym niezbędnych zasobów do prowadzenia działań opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnych oraz kontrolę zgodności Planu OWE z obowiązującymi przepisami prawa. Opiekunki dziecięce są zobowiązane do realizowania działań zapisanych w Planie OWE w codziennej pracy z dziećmi, dokumentowania przebiegu dnia, obserwacji rozwojowych dzieci oraz współpracy z rodzicami zgodnie z zapisami Planu OWE. Personel wspierający – salowe – odpowiada za realizację zadań związanych z utrzymaniem porządku w salach i przestrzeniach wspólnych, a także wspieranie opiekunek dziecięcych w czynnościach higienicznych i organizacyjnych.

Rodzice mają prawo do wglądu w Plan OWE oraz dokumentację dotyczącą rozwoju dziecka, przy zachowaniu zasad ochrony danych osobowych. Dyrektor placówki i opiekunki dziecięce współpracują z rodzicami, uwzględniając ich uwagi i potrzeby w codziennej pracy. Plan OWE stanowi dokument wewnętrzny żłobka, obowiązujący wszystkie osoby zatrudnione w placówce, i powinien być przechowywany w formie papierowej lub elektronicznej w miejscu dostępnym dla personelu. Wszelkie zmiany w Planie OWE wymagają formy pisemnej i zatwierdzenia przez dyrektora żłobka.

Wszystkie działania opiekuńczo-wychowawcze i edukacyjne realizowane w żłobku powinny być zgodne z zapisami Planu OWE. Personel zobowiązany jest do przestrzegania harmonogramów dnia i procedur placówki, stosowania metod i form pracy wskazanych w Planie OWE oraz dokumentowania obserwacji i działań zgodnie z wytycznymi. Niezastosowanie się do zapisów Planu OWE wymaga uzasadnienia i zgody dyrektora żłobka.

Plan OWE jest dokumentem dynamicznym, podlegającym okresowej ewaluacji i aktualizacji w oparciu o obserwacje dzieci, raporty zespołu, wyniki monitorowania działań oraz sugestie rodziców, w celu zapewnienia wysokiej jakości opieki, bezpieczeństwa dzieci i wsparcia ich wszechstronnego rozwoju.